

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-928

18.9.2025

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Krav om erstatning etter ras – foreldelse – virkningen av rettidig påtale – fl. § 22.

Sikrede meldte krav om erstatning etter at en forstøtningsmur rundt boligen raste ut etter nedbør. Foretaket avslo kravet med henvisning til at det ikke var snakk om en naturskade, da skadene ikke skyldtes flom. Videre viste foretaket til at muren hadde en svak konstruksjon, noe som var unntatt etter vilkårene for andre plutselige og uforutsette skader. Sikrede klaget til internt klageorgan, som opprettholdt foretakets standpunkt 7.9.21. Sikrede klaget saken inn til Finansklagenemnda 26.5.25. Foretaket anførte at kravet var foreldet og viste til fl. § 22 som anga at virkningen av rettidig påtale varer i et år etter at saken er avsluttet. Sikrede var uenig, og viste til at det hadde vært løpende kontakt mellom sikrede og foretaket, og at foretaket hadde holdt saken åpen for videre behandling. Nemnda kom til at kravet var foreldet og tok derfor ikke stilling til om skaden ville vært dekningsmessig.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 550 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter at forstøtningsmur raste ut.

Fra vilkårene i sikredes forsikring hitsettes:

4. Hvilke skader dekkes

Forsikringen gjelder fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden. Utgifter til vedlikehold og forbedringer er unntatt.

Forsikringen gjelder ved:

[...]

4.2. Naturulykke

Skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd i Norge, jf. lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 70. Med skade menes også ustabil grunn under forsikret bolighus og fritidshus som følge av slik naturulykke jf. lovens § 1 tredje og fjerde ledd.

[...]

4.6. Andre plutselige og uforutsette skader enn de som er omhandlet av punktene over

UNNTATT ER:

[...]

- Skade som skyldes setninger, latente spenninger i bygningen, jordtrykk, utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, materialfeil, rust, korrosjon, annen tæring, svak eller feilaktig konstruksjon.

[...]

- Skade på hageanlegg, beplantning, utvendig vannbasseng/badeinnretning og fast trebrygge.

Forstøtningsmuren til sikredes bolig raste ut 14.7.21. Skaden ble meldt til If Skadeforsikring (heretter foretaket) samme dag. Foretaket rekvirerte takst som var på befaring 15.7.21. Fra rapporten hitsettes:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Venn av kunde mener det kan ha sammenheng med mye nedbør, men jeg var i [...] på samme tid bare en km unna. Det var en god del regn, men ikke noe mer enn vanlige ved kraftige regnbyger.

Skadeomfang

Mur av betongsten er veltet og deler av fyllmasse er rast ut mot [...].

Reparasjonsbehov

Spesielle betingelser: Bygge opp ny mur. Det må også forankres innover i terrenget da jordtrykket mot muren er stort.

Oppsummering

Her har det ikke vært noe forankring på muren innover eller støtte på yttersiden for å ta av for jordtrykket fra fyllmasser.

Det har heller ikke vært noe helling innover fra bunn til topp på muren. Den hsr stått i lodd.

Sikrede hadde også en skade på muren i november 2020, hvor foretaket erstattet skade på en annen del av muren som hadde rast ned i forbindelse med storm. Takstmannen vurderte da også den delen av muren som raste ned 14.7.21. Fra naturskaderapporten datert 23.11.20 hitsettes:

Tilstand skadet del

Svak konstruksjon. Muren synes ikke å være bygget for å kunne tåle horisontal skyvekraft som et tett tregjerde på toppen av muren vil kunne føre til når det blåser.

Det mangler tilstrekkelig armering og forankring i muren til dette. Muren er bygget opp som stablet stein, med noe lim mellom murblokkene.

Deler av den gjenværende muren har ca 4 grader helning utover.

Foretaket avslo saken i brev 19.7.21. I avslaget ble det vist til at skaden ikke var en naturskade, da skaden ikke skyldtes flom. Videre ble det vist til at muren hadde en svak konstruksjon, noe som var unntatt etter vilkårene. Sikrede tok kontakt med foretaket på telefon og påklaget avslaget samme dag.

Foretaket sendte sikrede brev 19.7.21 med informasjon om sikredes klagemuligheter. Herfra hitsettes:

Orientering om klagemuligheter

Dersom du ønsker å klage på vår avgjørelse, kan du klage til Ifs Kundeombud eller til Finansklagenemnda (FinKN): Hvis du vil ha en så enkel saksgang som mulig, vil vi anbefale at du følger denne framgangsmåten, da den interne klageordningen i If er raskere enn den i FinKN. Vær oppmerksom på at Kundeombudet i If ikke kan vurdere klager som har vært behandlet i Finansklagenemnda:

- Gjør den som ha behandlet saken din i If oppmerksom på at du er uenig i avgjørelsen og hvorfor. Om vi ikke blir enige, ta kontakt med Kundeombudet i If.
- Er du uenig i Kundeombudets vurdering av saken, kan du kontakte FinKN.
- Om du fortsatt er uenig i avgjørelsen i saken, kan du bringe saken inn for domstolene.

If er under enhver omstendighet fri for ansvar dersom du ikke reiser krav ved søksmål eller krever nemndbehandling innen **6 måneder** fra mottagelsen av dette brev. Bestemmelsene om dette står i FAL §§ 8-5 og 20-1. If aksepterer at også klage til selskapets Kundeombud avbryter fristen, selv om dette ikke fremgår av disse bestemmelsene.

Adresse/kontaktmåter:

[...]

Sikrede sendte e-post til foretaket om at avslaget ikke ble godtatt. Fra e-posten hitsettes:

Deres avslag godtas ikke. Det er ikke rapportert inn som flom, men ekstreme nedbørsmengder. [...] har aldri hatt tilsvarende nedbør. Veier var bl.a oversvømt på stedet det aldri samles vann. Vi har bildebevis i saken. Vil også påpeke at utsendte inspektør var særdeles sarkastisk og negativ i sin holdning så avslag var ikke uventet. Han fokuserte ensformig på at det ikke var elv i nærheten så vannskade var uaktuelt!

Videre har denne muren stått i 10 år. Vi har tilsvarende mur mot en vei som får betydelig større belastning. Denne muren er dog ikke utsatt for regn og vind på samme måte. Nedbøren over [...] var ekstrem over en lang periode og vannmengder fra bl.a vei fosset inn og sto opp til 60 cm opp på muren.

Til slutt vil jeg opplyse om at vind i fjor tok deler av muren mot nord hvor det var montert en levegg. Dere har dermed allerede innrømmet erstatningsansvar vedr ekstremvær på muren.

Deretter var det påfølgende korrespondanse mellom sikrede og foretaket. Foretaket opprettholdt på nytt avslaget 21.7.21 hvor det ble henvist til tidligere standpunkt i saken og informasjon som var gitt om sikredes klagemuligheter.

Etter sikredes henvendelse til foretaket 9.8.21 vurderte foretakets interne klageinstans (kundeombudet) saken som fastholdt avslaget i brev av 7.9.21. I opprettholdelsen fra kundeombudet ble det vist til sikredes klagemulighet til Finansklagenemnda.

Sikrede var i kontakt med foretaket i juli 2023, hvor foretaket opplyste om at ettersom det ikke hadde hørt noe fra sikrede siden juli 2022, var saken lagt bort i påvente av eventuelle nye opplysninger.

Sikrede tok deretter kontakt med foretaket igjen 29.10.23 og opplyste om at han hadde ferdigstilt muren og innhentet nye opplysninger i saken. Opplysningene ble gitt gjennom kommentarer i takstrapporten og e-post fra fagkyndig 2.10.23. Sikrede krevde et oppgjør på kr 550 000, som var et gjennomsnitt av tilbud fra tre forskjellige aktører, samt for egeninnsats i form av opprydding.

Foretaket svarte 3.11.23 at de nye opplysningene ikke endret deres syn på saken, og det ble henvist til at saken kunne klages inn for Finansklagenemnda.

Saken ble meldt inn til Finansklagenemnda 26.5.25.

Sikrede anfører i det vesentlige at saken er avslått på feil grunnlag og at skaden er dekningsmessig under forsikringen. Skaden må anses som plutselig og uforutsett og faller innenfor vilkårenes pkt. 4.6. Takstmannen fremstod forutinntatt og baserte seg på feilaktig værdata og overså den faktiske situasjonen. Den faglige vurderingen foretaket la til grunn er ufullstendig og feilaktig. Foretaket har plikt til å gi en balansert og objektiv vurdering. Raset skyldtes ekstreme nedbørsmengder, og det foreligger fagkyndige vurderinger om at muren var stabil, og at det var vær-situasjonen som førte til utrasingen. Raset startet et annet sted enn der hvor foretakets takstmann påstår muren var ustabil. Disse faglige vurderingene og værforholdet må tillegges avgjørende vekt.

Saken er ikke foreldet. Klage ble innlevert til kundeombudet i 2021 og avbrøt foreldelsesfristen. Det har vært løpende kontakt med foretaket også etter dette tidspunktet, og det foreligger ikke passivitet. Etter avslaget fra foretakets interne klageordning i 2021 skrev foretaket at saken var lagt bort i påvente av eventuelle nye opplysninger, noe som betyr at foretaket selv opprettholdt saken som åpen for videre behandling.

Forsikringsforetaket anfører i det vesentlige at saken er foreldet i henhold til de alminnelige foreldelsesregler. Skaden er uansett ikke dekningsmessig under forsikringsvilkårene, da det verken er en naturskade eller en annen plutselig skade.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på erstatning for forstøtningsmuren som raste ut 14.7.21, eventuelt om kravet mot foretaket er foreldet.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering av om kravet er foreldet:

Vi tar først stilling til spørsmålet om foreldelse.

Etter forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-5 andre ledd mister sikrede ethvert krav mot foretaket, dersom sikrede ikke sender stevning, eller krever nemndsbehandling, innen seks måneder etter at selskapet har gitt skriftlig avslag, og samtidig opplyst om fristregelen.

Det innebærer at når foretaket avslår et krav, og opplyser om klagemuligheter, avbrytes i utgangspunktet foreldelse ved klage til Finansklagenemnda eller ved rettslige skritt. Slik foretaket har formulert klagemulighetene, vil imidlertid en klage direkte til foretaket også anses fristavbrytende, jf. eksempelvis **FinKN 2023-914** hvor nemnda uttalte følgende:

Finansklagenemnda Skade har i flere saker lagt til grunn at en klage til foretaket er fristavbrytende, dersom klage til intern klagenemnd i avslagsbrevet blir sidestilt med Finansklagenemnda og domstolene

Det er ikke omtvistet at din klage til foretakets interne klageordning (kundeombudet), som var registrert hos foretaket 9.8.21, avbrøt foreldelsesfristen etter fal. § 8-5 andre ledd. Når seks månedersfristen i fal. § 8-5 er avbrutt, er det alminnelige foreldelsesregler som kommer til anvendelse, jf. eksempelvis **FinKN 2017-698**.

Virkningen av avbrutt foreldelse reguleres av bestemmelsene i foreldelsesloven (fl.) §§ 20-23.

Ettersom du ikke fikk medhold fra foretakets kundeombud, er det bestemmelsen i § 22 som kommer til anvendelse, jf. **FinKN 2025-572**.

Av § 22 nr. 1 fremgår følgende:

Dersom påtale etter §§ 15, 16 eller 17 ikke fører til forlik eller realitetsavgjørelse som nevnt i §§ 15 eller 16 [...], varer virkningen av den rettidige påtale i 1 år etter at saken er avsluttet. [...] Det samme gjelder også for så vidt fordringshaveren ikke får fullt medhold i avgjørelse etter § 16. [...]

Det følger altså av fl. § 22 at virkningen av avbrutt foreldelse varer i ett år etter at saken er avsluttet, og at dette også gjelder når fordringshaveren (sikrede) ikke får fullt medhold i avgjørelse etter § 16, jf. **FinKN 2023-653**.

Også i **FinKN 2024-285** kom nemnda til at foreldelsesfristen er ett år etter avslag fra intern klagenemnd:

Treffes det ikke realitetsavgjørelse, varer virkningen av rettidig påtale ett år etter at saken er avsluttet, jf. foreldelsesloven § 22 nr. 1 (avsnitt 50). Dette må gjelde tilsvarende ved avslag fra intern klagenemnd etter at fristen i fal. § 8-5 annet ledd er avbrutt. Foretakets klageorgan kan i så fall ikke avslå kravet med ny frist etter fal. § 8-5 annet ledd, men må følge reglene i foreldelsesloven § 21 og § 22.

Avbrytelsen av foreldelsesfristen hadde dermed virkning til og med 7.9.22, ett år etter at foretakets interne klageordning (kundeombudet) fattet endelig avgjørelse, og saken var avsluttet.

Saken var derfor foreldet da du tok kontakt igjen med foretaket 29.10.23.

Ettersom saken er foreldet, finner sekretariatet ikke grunn til å vurdere om skaden ville vært dekningsmessig under forsikringen.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).